

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de **AAMBINDER**

De vreze des Heeren [p.4]

Gereformeerde Gemeente Ridderkerk-Slikkerveer

27/07/2017
jaargang 95

nr 43/44

Vanwege de grote afstand tot het kerkgebouw aan de Lagendijk in Ridderkerk worden er met ingang van 26 december 1946 ook kerkdiensten belegd in het schaftlokaal van Electro Smit te Slikkerveer. De huur hiervan bedraagt slechts een rijksdaalder per week. Omdat er aan het gebruik van het schaftlokaal nogal wat beperkingen verbonden zijn én omdat het aantal belangstellen-

den zienderogen toeneemt, verhuist men in 1950 naar een semi-permanent kerkgebouw aan de Graaf Lodewijkstraat. Op 25 april 1953 wordt de afdeling Slikkerveer zelfstandig. In 1971 wordt het huidige kerkgebouw betrokken. De 'Eben-Haëzerkerk' telt 572 zitplaatsen. Momenteel is de gemeente vacant. Het aantal leden en doopleden bedraagt 611.

Het burgerschap van de Filippenzen

Het was voor de inwoners van Filippi een eer dat zij Romeinen waren. Als er gevraagd werd naar hun woonplaats, wezen ze eerst naar Rome en pas daarna naar Filippi. De ingezetenen van deze Macedonische kolonie mochten zich burgers van Rome noemen.

Maar onze wandel is in de hemelen, waaruit wij ook den Zaligmaker verwachten, namelijk den Heere Jezus Christus.

Filippenzen 3:20

Paulus schrijft aan de gemeente van Filippi over een ander burgerschap. Dat burgerschap ligt voor Gods volk hierboven. Hun wandel is in de hemelen.

In de laatste verzen van het derde hoofdstuk spreekt de apostel met nadruk Gods kinderen in de gemeente van Filippi aan. Vol liefde noemt hij hen 'broeders'. Hij wijst op hun levenswandel die anders moet zijn dan van degenen die in goddeloosheid hun eigen leven leiden. Het Griekse woord 'politeuma' wijst op het burgerschap. Dit ziet op het land of de plaats waar iemand bij hoort en de leefgewoonten die daar gelden. Laten we ons leven ernaast leggen. Waar ligt ons burgerschap? Hoe is onze levenswandel?

Ingeschreven

Het begrip 'politeuma' klonk de Filippenzen bekend in de oren. Filippi was een Romeinse kolonie in het noorden van Griekenland. De plaats vormde een stukje Rome in het buitenland. Veel oud-militairen, gepensioneerde senatoren en ambtenaren bevolkten deze stad. Ze woonden in Filippi, maar waren ingeschreven in de burgerlijke stand in Rome. Deze Romeinse staatsburgers spraken de taal van Rome, leefden naar de wetten van Rome en genoten de privileges vanuit Rome. Ze waren Romeinse burgers in het buitengebied van het rijk.

Zo is het ook bij Gods kinderen. Ze wonen hier op aarde, maar hun burgerschap ligt in de hemel. Ze vormen eigenlijk een kolonie hemelburgers op aarde. Deze mensen zijn van eeuwigheid ingeschreven in het hemelse bevolkingsregister. Soms laat God

ds. S. Maljaars,
Meliskerke

er iets van zien aan zo'n burger hier op aarde. De Heere Jezus heeft het eens gezegd tot sommigen van hen: 'Verblijdt u veelmeer, dat uw namen geschreven zijn in de hemelen'. Een wonder als de Heere iets van dit geheim onthult in het hart.

Ontvangen

In de Romeinse tijd kon iemand het burgerrecht ontvangen door geboorte. Zo was Paulus vanaf zijn geboorte een Romein, een 'burger geboren'. Anderen kochten het Romeinse burgerrecht voor een grote som geld. We lezen hierover in het gesprek tussen de Romeinse overste en Paulus (Hand. 22).

Hier ligt weer een lijn naar het Koninkrijk Gods. We worden alleen een hemelburger door wedergeboorte. Dan wordt een mens van het aardse afgetrokken en op het hemelse gericht. Onze ziel gaat dorsten naar de God van de hemel. Alles hier op aarde wordt zo onnoemelijk leeg zonder God. Een mens kan dit burgerrecht niet kopen, zoals in de Romeinse tijd. Het grote wonder is dat Christus dit burgerschap voor Zijn volk heeft verworven. Door Zijn gehoorzaamheid tot in de dood heeft Hij dit burgerrecht voor hen verdiend. Ze ontvangen dit recht dus uit Zijn verdienste.

Nooit is in mensenwoorden te zeggen welke rijkdom er in dit burgerschap ligt opgesloten. Mensen die vanwege hun zonde voor eeuwig buiten God zouden moeten verkeren, worden hemelburgers hier op aarde. Het wordt hun hartentaal: 'Wien heb ik nevens U in de hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde'. Herkennen we dit uit ons eigen leven?

Tegenstelling

Het woord 'maar' geeft een tegenstelling aan. De wandel van Gods kinderen staat in scherp contrast met de wandel van velen (vers 18-19). Paulus zegt wenend dat zij vijanden van het kruis van Christus zijn. De apostel heeft in dit verband vooral het oog op de valse leraars die allerlei dwalingen propageerden. Naast de judaïsten die hun eigen werk met Gods genade wilden vermengen, brachten zeker ook de antinomianen Gods gemeente veel schade toe. Zij schoven Gods wet terzijde en gingen met een beroep op Gods genade in hun zondige leven voort. Ze waren geen vreemdeling op de aarde, maar een levensgenieter in de wereld. Deze vijanden van het kruis van Christus

In dit nummer

4 De vreze des Heeren [1]

7 De spiegel van Deetman

16 Een heilige, algemene Christelijke Kerk?

2 Het burgerschap van de Filippenzen

3 Onderwijs van vader Smytegelt [30]

5 Dat wil zeggen

6 Vanuit Phnom Penh

8 Jeugdtribiek

9 Boekennieuws

10 Kerknieuws

10 Berichten

11 Kerkdiensten

bedachten alleen aardse dingen. Zo'n levenshouding moeten we niet te ver zoeken. Hoe is het bij ons? We kunnen uitbundig van het leven genieten en uitspatten in de zonde. Het kan ook op een meer ingetogen manier. We zijn druk bezig met ons leven hier op aarde: ons gezin, onze familie, onze vrienden, ons werk, ons bedrijf. We gaan er helemaal in op en denken niet of nauwelijks aan iets hogers. Dan is onze wandel niet in de hemelen. En het einde van deze wandel is het verderf. O, bedenk het toch!

Uitzien

Het uitzien van Gods kinderen in Filippi was gericht op de Zaligmaker. Ze verwachtten Hem uit de hemelen. Paulus sluit zichzelf erbij in, als hij zegt: 'onze wandel' en 'wij verwachten'. De apostel gebruikt hier het Griekse woord 'sootèr': Zaligmaker, Redder, Verlosser, Heilaanbrenger. De titel 'sootèr' werd aan de keizer van Rome gegeven. Maar ver boven alle groten der aarde staat de Heere Jezus Christus, Die zal wederkomen in heerlijkheid.

Drie namen van de Verlosser worden genoemd. Hij is de Heere, de Kurios, Die alle macht heeft. Hij is Jezus, de Zaligmaker, Die Zijn volk zalig maakt van hun zonden. Hij is Christus, de Gezalfde van de Vader tot Profeet, Priester en Koning. Die Naam is voor de hemelse burgers in Filippi in de nacht van hun verlorenheid onuitsprekelijk dierbaar geworden. Denk aan de stokbewaarder in de gevangenis.

Deze Zaligmaker zal voor alle ware vreemdelingen op aarde het werk van de zaligheid voltooien. Als Hij uit de hemelen wederkomt, zal Hij hun vernederd lichaam opwekken en hen tot Zich nemen in eeuwige heerlijkheid. Dan is er volkomen zaligheid.

Zoals de Filippenzen burgers waren van Rome, ligt het thuisland van Gods kinderen hierboven. Het zijn vreemdelingen op aarde die toch weleens uitzien naar huis.

*En spreekt bij haar met geklag:
O, Heer! wanneer komt die dag,
Dat ik toch bij U zal wezen,
En zien Uw aanschijn geprezen?*
(Ps. 42:1, Datheen)

Waar ligt ons burgerschap? Beneden of boven?

Onderwijs van vader Smytegelt [30]

Van de gemeenschap der heiligen

Vr. Hoe hebben de vromen hier gemeenschap aan elkander? (vervolg)

Dat zijn wij schuldig om gewillig ons talent aan te leggen en trouw te zijn en het aan geen anderen te zeggen wat men elkander gezegd heeft. Dan vertrouwt men elkander, anders ziet men van elkander af. De gemeenschap der heiligen legt tot haar grondslag geestelijk vertrouwen, anders moet men alleen wandelen. Eens met elkander te bidden, moet in vertrouwdheid geschieden en niet om zijn gaven te laten horen. Dat stinkt bij God.

Wij vermanen u, zijt op uw hoede, want gij kunt het niet met alle mensen doen, maar elk heeft de zijnen waarmede hij gemeenschap houdt. Als gij bidt voor land of kerk, laat het oprecht zijn, maar men moet omzien als men zijn lippen opent. Daar is altijd geen vertrouwdheid. Er zijn er sommigen, die weten anderen uit te halen en het dan gebruiken naar hun zondige zin, ja, die het u ook wel, als het hen lust, in het aangezicht smijten. Dat doet wel eens de voornaamste vriend! O, liefde het God eens dat het werd gelijk als in de eerste Christenkerk, dat men mocht wezen één van hart en één van ziel.

Vr. Hoe moet zo een zich gedragen omtrent God, die zulk een gemeenschap met Hem heeft?

Antw. Naar Zijn ogen zien, hoe Hem te behagen. Dan moet men eens zien naar de schoonheden Gods, Zijn verkiezing en verlossing, dan God lief hebben en dorsten naar God. Zeg met Petrus in Joh. 21:17: 'Gij weet alle dingen, Gij weet dat ik U liefheb.'

Vr. Waar heeft de zondaar gemeenschap mede?

Antw. Met de duivel, hel en het zondige hart. Daar slaapt en waakt hij mede in voor- en tegenspoed. De vromen zijn altijd bijeen en dat moogt gij niet zien, zondaar! O, zie toe, of gij krijgt voor eeuwig gemeenschap met de duivel, en de Heere zal zeggen: 'Gij rekende u te groot, arm wormpje, om met Mijn kinderen te verkeren, gij zult er ook eeuwig van afgescheiden zijn en wensen om maar een droppeltje koud water van hen te mogen krijgen.'

Herodes en Farao liggen nu al lang in de hel. God zal het waarachtig maken en u het onderscheid doen zien van degenen, die God gevreesd hebben. Al zult ge dan zoeken te schuilen onder de vromen, God zal zeggen: 'Hoe zijt gij hier gekomen, geen bruiloftskleed aan hebbende?'

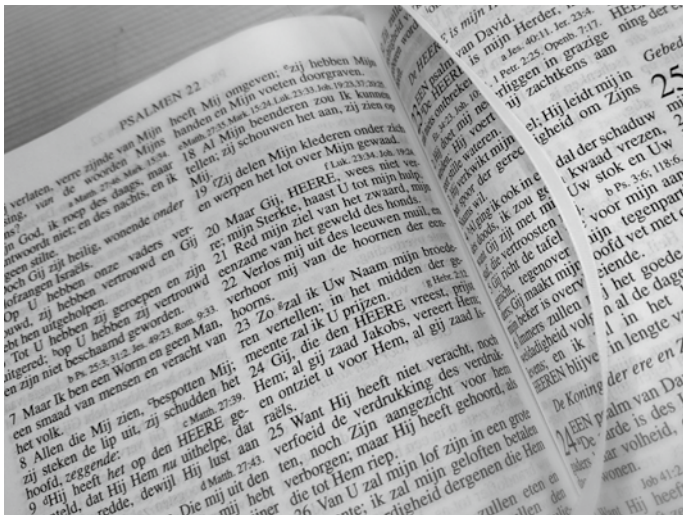
(wordt vervolgd)

ds. B. Smytegelt
Uit: "Maandagse
Catechisatiën"

De vreze des Heeren [1]

De vreze des Heeren in het Oude Testament

In het boek der Psalmen komen we veel teksten tegen, waarin gesproken wordt over het vrezen van de Heere.

In zes artikelen willen we nagaan wat de vreze des Heeren inhoudt. In ons spraakgebruik doet het woord 'vrezen' denken aan angst. Is de vreze des Heeren angst voor de Heere? Is het bang zijn voor God? We willen het met elkaar overdenken vanuit de Schrift en het spreken van de Reformatie.

ds. J.J. van Eckeveld,
Zeist

Op veel plaatsen in de Bijbel wordt gesproken over het vrezen van de Heere. Ik noem enkele voorbeelden. Als Jozua afscheid neemt van het volk Israël, dan zegt hij tot het volk: 'Vreest de Heere, en dient Hem' (Joz. 24:14). Daaruit blijkt dat het vrezen van de Heere hetzelfde is als Hem dienen. In het woordje 'dienen' zit eerbied en hoogachting. We lezen dat Samuël het volk opwekt de Heere te vrezen en te dienen en naar Zijn stem te horen (1 Sam. 12:14). Dus wie de Heere vreest, hoort ook naar Zijn stem, naar Zijn Woord. Horen naar Zijn Woord veronderstelt het liefhebben van dat Woord, het zich door dat Woord laten gezeggen. Wie de Heere vreest, heeft de Heere lief, maar heeft ook Zijn Woord lief.

In 1 Koningen 18:12 zegt Obadja tegen Elfa: 'Ik, uw knecht, nu vrees de HEERE van mijn jonkheid af. Waar kwam dat in uit? Hij verborg tijdens de regering van Achab honderd profeten van de Heere in een splek en onderhield ze met brood en water (1 Kon. 18:4). Dat

deed hij met gevaar voor zijn eigen leven. Het voorbeeld van Obadja maakt duidelijk dat het vrezen van de Heere iets is, dat uitkomt in ons leven. Als we de Heere vrezen, wordt ons leven erdoor gestempeld.

Het boek der Psalmen

In het boek der Psalmen komen we veel teksten tegen, waarin gesproken wordt over het vrezen van de Heere. Zo lezen we in Psalm 22:24: 'Gij, die de Heere vreest! Prijst Hem'. Het vrezen van de Heere is dus verbonden met het prijzen van Hem. Wie de Heere vreest, kent het verlangen om Hem te prijzen, om Hem groot te maken. Niet alleen met woorden, maar met heel het leven. In de vreze des Heeren wordt het ons hartelijke verlangen om voor de Heere te leven.

Psalm 31:20 zegt: 'O, hoe groot is Uw goed, dat Gij weggelegd hebt voor degenen, die U vrezen; dat Gij gewrocht hebt voor degenen, die op U betrouwen'. Degenen, die God vrezen, zijn dus ook degenen, die op Hem vertrouwen, die zich aan Hem leren toevertrouwen. Op de Heere vertrouwen, betekent afzien van mensen en het alleen van Hem verwachten.

Nog één voorbeeld uit het Oude Testament, dat ik noem, is Psalm 119:63: 'Ik ben een gezet van allen, die U vrezen'. Er is dus een nauwe band tussen allen, die de Heere vrezen. Dat is de band van het geloof. Degenen, die de Heere vrezen, kennen dezelfde liefde, dezelfde strijd en hetzelfde verlangen. Daarin voelen zij zich zo nauw aan elkaar verbonden. Dat is de 'gemeenschap der heiligen'. Dan zingen we het Groenewegen van harte na: 'Zoete banden, die mij binden aan des Heeren lieve volk'.

De Spreuken van Salomo

Ook in de Spreuken van Salomo wordt op verschillende plaatsen gesproken over de vreze des Heeren. Al direct in Spreuken 1:7 lezen we dat de vreze des Heeren 'het

Zijn hulp altijd wil bewijzen

beginsel der wetenschap' is. Wat betekent dat? De kanttekeningen zeggen dat de vreze des Heeren de grondslag en het fundament van de 'ware wijsheid' is. Door de vreze des Heeren leren we de ware wijsheid kennen, leren we Wie God is en wie wijzelf zijn, maar ook Wie Christus is. Calvijn begint zijn "Institutie" met de vraag wat de ware wijsheid is. Hij geeft dan als antwoord dat deze bestaat uit het kennen van God en van onszelf. Allen die de Heere vrezen leren die wijsheid, ook al doen ze er hun leven lang over. Zo lezen we het ook in Spreuken 9:10, waar de vreze des Heeren 'het beginsel der wijsheid' wordt genoemd. Dat is een wijsheid, die we niet op een universiteit kunnen leren, maar wel op de hogeschool van de hemel.

De wijze Salomo zegt in Spreuken 8:13: 'De vreze des HEEREN is te haten het kwade'. De Heere vrezen en in de zonde leven, kan nooit samengaan. De vreze des Heeren weet van het haten van de zonde en de strijd tegen de zonde. Een strijd die duurt tot de laatste snik. 'Door de vreze des HEEREN wijkt men af van het kwade' (Spr. 16:6). Dan zal men alles mijden wat tot de zonde trekken kan. Dan wordt het ons gebed: 'Wend, wend mijn oog van d' ijdelheden af' (Ps. 119:19, berijmd).

'In de vreze des HEEREN is een sterk vertrouwen' (Spr. 14:26). Wie de Heere vreest, weet iets van dat hartelijk vertrouwen op de Heere. Dat vertrouwen beschaamt nooit, hoe het ook bestreden wordt. Want het is een sterk vertrouwen. Het wordt door Salomo zo treffend gezegd in Spreuken 14:27: 'De vreze des HEEREN is een springader des levens, om af te wijken van de strikken des doods'. Het is een bron van leven. Waar de vreze des Heeren gevonden wordt in het hart, daar is leven, waarachtig geestelijk leven.

Werk van de Geest

Er zou nog veel meer te noemen zijn vanuit het Oude Testament. Met name kan hier gedacht worden aan de profeet Jesaja, die op verschillende plaatsen over de vreze des Heeren spreekt. Ik wijs met name op Jesaja 11:2, waar gesproken wordt over 'de Geest der kennis en der vreze des HEEREN'. Die vreze is dus het werk van de Heilige Geest. Wat is het een grote schat om de Heere te vrezen. Van koning Hizkia wordt gezegd: 'De vreze des HEEREN zal zijn schat zijn' (Jes. 33:6).

(wordt vervolgd)

Er zijn van die zinnen, die in het ambtelijk leven steeds weer terugkomen. Niet slechts als woorden, maar als zaak van troost. Eén daarvan is de zinsnede uit het huwelijksformulier, waar staat: 'dat de Heere de getrouwen Zijn hulp en bijstand altijd wil bewijzen, ook wanneer men zulks allerminst verwacht'. In de weerbarstige huwelijkspraktijk, vol van tekorten, zonden en schuld, is er soms totaal geen verwachting meer. Zo muurvast, uitzichtloos en verzondigd. Wat moet je dan zeggen als ambtsdrager? Wat moet je dan bidden als gehuwde(n)? En dan die twee woorden: altijd en bewijzen. Dat is nogal wat. Kan dat zomaar gezegd worden tegen elk jong stel, dat in de kerk het huwelijk wil (laten) bevestigen? 'Ja, dat zal wel waar zijn, maar... ', daar weten we genoeg in te vullen, om dit duidelijke beloftewoord te ontkrachten. Tenslotte kunnen we ook nog zeggen, dat het niet letterlijk een Schriftwoord is. In de eerste Nederlandse editie achterin de Psalmberijming van Datheen (1566) staan in de kantlijn verwijsteksten bij de formulieren. Jammer dat die in de loop van de jaren door de drukkers weggelaten zijn. Bij de bovenstaande passage staat Psalm 128:2 vermeld. Vandaar dat we ook aan het einde van het formulier lezen: 'Hooft nu de belofte van God uit de 128ste Psalm'. Maar... waarop is deze drievoudige toezegging dan gefundeerd? Waarom mogen we binnen ons huwelijk Gods hulp en bijstand altijd inroepen? Deden we dat tot in kleine dingen maar meer! In blijde dagen zouden we dat meer moeten doen, persoonlijk en gezamenlijk. Maar zeker ook in zorgvolle omstandigheden, van welke aard dan ook. De vrijmoedigheid om het toch steeds tot God te wenden is gefundeerd in twee zaken:

1. 'Heere, het huwelijk is en blijft toch Uw goede scheppingsinzetting. Het is door U als Schepper Zelf uitgedacht en uitgewerkt, dat een man en een vrouw alles, werkelijk alles samen delen, totdat de dood scheiding maakt. Wilt U ons daarom nu toch helpen en bijstaan, ook al ligt het verzondigd?'
2. 'Heere, U hebt Uw Gezalfde naar de aarde gezonden om te herstellen, wat door de zonde totaal verwoest is. U hebt Hem Zijn heerlijkheid herscheppend doen openbaren, als de Eniggeborene van de Vader, vol van genade en waarheid. Zijn heerlijkheid bleek in Zijn woorden en Zijn daden. Heere, met deze heerlijke daden is Hij toch begonnen op een bruiloft. Wilt U daarom 'om wille van deze Jezus op de bruiloft' ons nu helpen en bijstaan?'

Dus ter wille van Gods eigen scheppingsinzetting (1) en ter wille van de verdiensten van Gods eigen Zoon (2) in Zijn herscheppende genade, kan en wil de Heere Zijn hulp en bijstand altijd bewijzen, ook wanneer men zulks allerminst verwacht. Zullen we ons dan toch maar wenden tot de troon van Gods genade? Waar moeten we anders heen? Waar kunnen we beter heen? Eerbiedig, op deze wijze!

v. A.

Uit de Westminster Confessie: hoofdstuk 24 Huwelijk

I. Het huwelijk moet gesloten worden tussen één man en één vrouw. Het is voor een man ook niet geoorloofd om meer dan één vrouw te hebben, en evenmin voor een vrouw om tegelijkertijd meer dan één echtgenoot te hebben.¹

1. Gen. 2:24; Spr. 2:17; Matth. 19:5-6.

II. Het huwelijk is ingesteld opdat man en vrouw elkaar wederzijds tot hulp zullen zijn¹, opdat het menselijk geslacht zich zou uitbreiden met wettige nakomelingen en de kerk daardoor zou groeien met heilig zaad.² Het huwelijk is ook ingesteld om onreinheid te voorkomen.³

1. Gen. 2:18, 2. Mal. 2:15, 3. 1 Kor. 7:2,9.

DE GROTE CATECHISMUS VAN WESTMINSTER

Overgenomen uit 'Gewogen Woorden', Thera Tanis-Baars/prof.dr. A. Baars, de Banier Uitgeverij

Vanuit Phnom Penh

Het was voor alles een gezegende dag, 5 juli jl. Afscheid nemen doet altijd pijn. Maar het Woord van de Heere richt gedachten en harten in de juiste richting.

ds. J. IJsselstein

In de dienst van bevestiging en uitzending stond het laatste vers van het Handelingenboek centraal: 'Predikende het Koninkrijk Gods, en lerende van den Heere Jezus Christus met alle vrijmoedigheid, onverhinderd'. Onverhinderd, omdat er voor de Geest des Heeren geen veranderingen zijn. De voorzitter van het zendingsdeputaatschap sprak over Lukas 24:49: 'En ziet, Ik zende de belofte Mijns Vaders op u'. Wat een bemoedigende woorden. Ik, Christus, zend de belofte, en de grote inhoud van de belofte, de Heilige Geest, de Geest Mijns Vaders. Op u. Wat een contrast: de Drie-enige God en een mens! Wat geeft dat hoop voor de toekomst.

We hebben onze eerste voetstappen gezet op een onbekende weg. Veel dingen zijn voor ons nog onbekend. Maar boven alles staat: 'Mijn raad zal bestaan' (zegt de HEERE) 'en Ik zal al Mijn welbehagen doen'. En dat welbehagen des HEEREN zal door de hand van Christus gelukkig voortgaan. En dus is er geen reden tot zorg. We mogen gehoorzaam onze weg gaan, in - en ik denk dat ik dat wel mag schrijven

namens alle zendingswerkers - de wetenschap dat we niet ons eigen werk doen. De Heere roept ons om gehoorzaam te zijn, om hard te werken, om ijverig alle middelen te gebruiken, maar... het werk is van de Heere. Zoals Psalm 22 eindigt - broeder ds. A. Verschuure sprak er enkele weken geleden over bij de uitzending van de familie T. Hakvoort naar Guinee: Zij zullen aankomen, en Zijn gerechtigheid verkondigen den volke, dat geboren wordt, omdat Hij het gedaan heeft.

Aziatische stad

Het is inmiddels een week later. Het voelt alsof we al een hele tijd in Cambodja zijn. Waarschijnlijk omdat de dagen intensief geweest zijn. Na een voorspoedige reis, met een beetje lange discussie in Bangkok over onze overbagage (maar dat hoort erbij), zijn we op zaterdag 8 juli aangekomen in Phnom Penh, de hoofdstad van Cambodja. Een typisch Aziatische stad, met zo'n rond de anderhalf miljoen inwoners. Hier hopen we de komende twee jaar onze taalstudie te gaan doen. Het ziet er hier allemaal wel vertrouwd uit (de stad heeft veel weg van de grote

steden in Indonesië), de mensen zijn vriendelijk, en het voelt ook vertrouwd - en voor wie ervan houdt: lekker - warm, maar de taal... lijkt vooralsnog letterlijk nergens op.

Ook wat dat betreft mag onze hoop zijn op dat 'onverhinderd', en op die 'belofte Mijns Vaders'. Het is immers niet voor niets geweest dat juist met Pinksteren, aan de drempel van het wereldwijde zendingswerk, vreemde talen werden gehoord, 'zoals de Geest hen gaf uit te spreken'.

Een eerste week geeft maar een heel beperkte indruk van de stad. De dagen zijn vooral gevuld met het regelen van dingen die geregeld moeten worden: opgestuurde spullen afhalen van de luchthaven. Na anderhalve dag heen en weer van kantoor naar kantoor, waar vriendelijke mensen elk hun aandeel leveren in de vorm van een stempel, een handtekening of nog een extra formuliertje... Het regelen van een postbus, wat na drie ritjes met een tuk-tuk door de stad gelukkig ook gelukt is. Het aanvragen van een rijbewijs, want een motortje rijdt toch wat sneller door het vaak vastgelopen verkeer, en dat soort zaken.

Rijkdom en armoede

Zittend in de tuk-tuk, rijdend door de stad, zie je het: Phnom Penh is een stad, zoals zoveel steden, van grote tegenstellingen. Er is extravagante rijkdom en schrijnende armoede. En dan is er nog de donkere kant van dit soort van Aziatische steden: prostitutie, kinderprostitutie, misbruik en geweld.

Het bankje van de tuk-tuk, die al toeterend handig door alle drukte van het verkeer heen manoeuvreert, geeft midden in alle drukte ook even ruimte om rustig na te denken: wat is de Heere toch wonderlijk goed en groot in Zijn gedachten en handelen, in Zijn raad en doen! Wie had een half jaar geleden gedacht dat we hier zouden zijn? Hoe groot bent U! Het stond in Papua op onze muur, letterlijk: 'Laat af en weet dat Ik God ben'. Heilig zijn, o God Uw wegen. Bidt u mee voor het geheel van het zendingswerk, voor allen die uitgegaan zijn, op alle velden?

De spiegel van Deetman

Synodale Werkgroep
'Onderwijs'

In de op 4 april j.l. gehouden jaarvergadering van de Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs sprak oud-minister drs. W.J. Deetman. Hij blikt terug op 100 jaar onderwijsvrijheid en dacht na over de toekomst.

De onderwijsvrijheid kwam ruimschoots aan bod. Deetman vroeg om anno 2017 op onze reformatorische scholen ten minste aan twee onderwerpen speciale aandacht te besteden, namelijk aan de inhoud van de methoden en het benoemingsbeleid. De achterliggende honderd jaar waren die onderwerpen ook van belang en in de toekomst zullen ze voor genoemde scholen medebepalend zijn.

Aandachtsgebied 1: aandacht voor eigen methoden

Als we de ontwikkeling van het christelijk/reformatorisch onderwijs bestuderen, blijkt dat er telkens aandacht was voor eigen methoden. In het allereerste begin van de onderwijsvrijheid ging het vooral om het tegengaan van de algemene verzoeningsleer. Het volgende voorbeeld maakt dit duidelijk:

Op 6 november 1926 schreef secretaris/penningmeester B.J. de Winter van de gereformeerde onderwijzersvereniging een brief aan de schoolbesturen om een bijdrage voor eigen materiaal samen te stellen:

'Zij (de onderwijsgeevenden) hebben daarom getracht en zullen nog verder beproeven om op onze scholen versjes en leesboeken te krijgen, desnoods zelf samen te stellen, met een inhoud, die ons kan bevredigen. Niet dus van die versjes, die een algemene Verzoeningsleer ademen. Dat dit pogen geld kost, behoeft geen betoog. Als we u meedelen, dat door de onderwijzers Vereniging uit haar kas reeds is uitgegeven een bedrag van ruim fl. 50,00 om tot dit doel te geraken, kunt U nagaan hoe zeer we het op prijs stellen

Oud-minister drs. W.J. Deetman

van Uw bestuur een bijdrage of jaarlijkse contributie te mogen ontvangen. We vragen dit met des te meer vrijmoedigheid, aangezien 't beoogde doel ten goede komt aan Uw scholen waar we hopen ons doel uw volle sympathie heeft.

Einde citaat uit deze handgeschreven brief.

Dit voorbeeld maakt duidelijk dat reeds in die jaren de noodzaak van eigen methoden werd onderkend en dat het ook extra geld zou kosten. Later kwam er een ander aspect bij. Methodes werden namelijk steeds meer geïnfecteerd met wereldse ideeën, werelds denken en wereldse illustraties. Methodes stonden steeds verder af van het reformatorisch gedachtegoed. In de jaren na de Tweede Wereldoorlog is er daarom binnen onze gezindte steeds gewerkt aan methodes, waarin men probeerde meer lijn te vinden in de relatie gezin, kerk en school. Gods Woord heeft immers zeggingskracht over alle terreinen van het leven.

Opmerkelijk is het dat drs. Deetman een oproep deed voor bezinning op de inhoud van methodes. Daarin is vrijheid en dat vraagt om bezinning. Des te opvallender is het dan ook dat binnen onze eigen scholen de belangstelling voor professioneel en verantwoord materiaal helaas tanende is. Soms moeten projecten wegens gebrek aan belangstelling worden afgeblazen. Beseffen we dan wel dat onderwijzen pedagogisch bezigzijn is? Dat pedagogisch bezigzijn is een Bijbels-normatieve activiteit. Bij zo'n benadering vraagt onderwijzen -in de zin van kennis bijbrengen- om bezinning. Welke kennis? En hoe wordt die kennis bijgebracht?

Deetmans oproep moeten we ter harte nemen en initiatieven op dit terrein steunen om zoveel mogelijk het wereldse denken buiten de deur te houden.

Aandachtsgebied 2: het benoemingsbeleid

De meester, de juf en de docent hebben vanouds een cruciale rol in de school. We zeggen dan: 'Zij doen er toe'. Daarom is het benoemingsbeleid van besturen van groot belang. Wie komt er voor de klas? Kan de leerkracht op een goede wijze omgaan met verschillen tussen leerlingen? Kunnen zij een veilige omgeving creëren? Kunnen zij op een goede wijze omgaan met ouders? Met andere woorden: zijn ze niet alleen bevoegd, maar ook bekwaam?

Er is echter nog een andere vraag: hoe staan zij in een school, die als grondslag het onfeilbare Woord van God heeft? Staan ze van harte achter de samenvatting in de Drie Formulieren van Enigheid? Zijn ze in staat om met twee woorden te spreken: zonde en genade? Kunnen ze deze boodschap op een voor kinderen begrijpelijke wijze vertellen en uitleggen? Leven ze vóór wat ze vertellen?

De reformatorische identiteit krijgt zeker gestalte in het werk van de docent. Daarom is het benoemingsbeleid van wezenlijk belang. Deetmans oproep om een principieel benoemingsbeleid te voeren, moet eveneens ter harte genomen worden. Bestuurders: verlies de reden van het ontstaan van uw school toch niet uit het oog!

Deetman hield met zijn oproep scholen, besturen, directeuren en leden van de Raden van Toezicht een spiegel voor. De reformatorische identiteit is zowel gelegen in het werk van de onderwijsgevende als in het materiaal waarmee de leerlingen werken.

Evangeliseren

P.C. Beeke, Middelburg

Evangeliseren, hoe doe je dat? Eerst even een andere vraag: wat is dat eigenlijk, evangeliseren? Mijn eerste antwoord zou zijn: moeilijk.

Natuurlijk, evangeliseren is Gods Woord doorgeven. Maar dat valt niet mee. Probeer je het weleens: voor de Heere uitkomen? Ik ben benieuwd hoe dat ging. We zullen het wel eens zijn: best moeilijk! Soms zegt iemand (te) simpel: evangeliseren hoort bij een evangelist, niet bij mij. Maar dat kun je niet menen. Moeten al die jongens en meisjes om jou heen dan maar verloren gaan? Salomo zegt juist: Red degenen, die ter dood gegrepen zijn (Spreuken 24:11).

Op de foto is evangeliseren juist eenvoudig. Hoe komt dat? Evangelist

wijst een man met een pak op zijn rug (Bunyan?) de weg. Zie je dat poortje, daar moet je zijn. De zondaar, voorover gebogen, hand boven zijn oog, tuurt in de verte. 'Wáár dan?' Hij heeft last van zijn zondepak gekregen en vraagt: hoe moet het, zeg het eerlijk, zonder omweg! Dan is de weg wijzen niet moeilijk meer. Zo'n jongere met zijn/haar vragen komt graag luisteren naar de preek. Ben jij dat? Of... geniet je juist van de zonde en heb je geen wegwijzer nodig? Regel je je zaken liever zelf? Dan is preken vervelend voor jou en zwaar voor de dominee. En de preek dus 'saai' of 'te moeilijk'. Zulke mensen vinden het Evangelie maar lastig. Ze zijn liever doe-het-zelver.

Stel, je wilt toch evangeliseren. Nu weet je helemaal niet meer hoe het moet. Dan zou ik zeggen: begin klein. Begin in je eigen

leven met God te eren (=hoog houden). Mensen die jou tegenkomen, merken dat. Zij willen Gods Woord misschien niet meer lezen, maar zien toch een wandelende Bijbel. En... misschien mag je het ze later ook nog eens... vertellen.

Evangeliseren is: het Evangelie eren!

MAARTEN LUTHER

H. van Dam

De volgende dag gaat Luther op de universiteit met zijn studenten erover praten. Want zij hebben niet goed begrepen waarom hij de bul verbrandde.

Hij vertelt hun nu duidelijk waarom hij het gedaan heeft. Niet om tegen de paus en bisschoppen en kardinalen te vechten. Niet om de baas te willen spelen. Nee, hij zegt: 'Ik heb het gedaan om zoveel mogelijk mensen voor het eeuwig verderf te bewaren. En daarom zal ik, zolang ik leef, de waarheid van Gods Woord verkondigen.'

*een trouwe
dienstknecht van God*

Ja, het ging hem om de waarheid van de Bijbel. Want daardoor kunnen mensen behouden worden. En niet door de leugens van de Roomse Kerk.

De studenten zitten heel stil te luisteren. Ja, nu begrijpen ze het. En ze worden nog stiller als Luther tegen hen zegt: 'Ook jullie zullen moeten kiezen: de hel of het martelaarschap.'

Hij bedoelde daarmee: als jullie de roomse leugens blijven geloven, ga je verloren. En als je dat niet doet, moet je er wel op rekenen dat je misschien als martelaar zult moeten sterven.

Ja, Luther weet het: de vijanden zullen toeslaan. Als briesende leeuwen. Overall horen de mensen wat Luther

gedaan heeft. Wat een dappere daad! Wie durft zomaar de bul van de paus te verbranden?

In Rome horen de paus en de kardinalen het ook. Ze zijn woedend. Dat hadden ze niet gedacht! Maar ze zijn ook bang. Want nu zullen er vast nog meer ketters komen. Veel mensen zullen, net als Luther, ook de Roomse Kerk gaan verlaten. Het is hoog tijd dat die Luther gedood wordt...

Keizer Karel hoort ook van de onrust die in een deel van zijn rijk gekomen is. En ook dat het over de godsdienst gaat. Daar zal hij wat aan moeten doen. Want hij wil dat er maar een godsdienst in zijn grote rijk zal zijn. Dat alleen geeft rust.

vervolgverhaal

30

Boekennieuws

Met hart en ziel geloven

Met hart en ziel geloven

DR. JAN HOEK |
DR. WIM VERBOOM

Over bevinding

"Met hart en ziel geloven", over bevinding; dr. Jan Hoek, dr. Wim Verboom; uitg. Boeken- centrum, Utrecht; 163 blz.; € 16,99.

De emeritus hoogleraren Jan Hoek en Wim Verboom hebben een boek geschreven over een aangelegen onderwerp: "Met hart en ziel geloven". Deze studie draagt als ondertitel: "Over bevinding". In hun "Woord vooraf" geven ze aan, dat heden ten dage regelmatig wordt vernomen dat in het kerk-zijn het 'bevindelijke element' uit het oog verloren wordt. Omdat ze beiden terecht overtuigd zijn van de rijke betekenis van 'geloofservaring', schreven ze dit boek 'over wat geloven met je doet, wat het uitwerkt in ons leven'.

Het werk is onderverdeeld in twee delen: "Bezinning op geloofsbeleving" en "Praktijk van geloofsbeleving". De auteurs hebben zich beperkingen moeten opleggen. Zo geven ze aan, dat ze voorbijgegaan zijn aan allerlei expressies van geloofservaring, zoals deze gestalte krijgen in bijvoorbeeld liederen, gedichten, schilderijen, enzovoort. Wat de poëzie betreft heeft men dat kennelijk willen compenseren door te beginnen met het treffende gedicht "Bekering" van Gerrit Achterberg ("Uit Uwe Hand ten tweeden maal geboren, schrijd ik U uit het donker tegemoet") en door te eindigen met het tere gedicht "Pasen" van Ida Gerhardt.

Wat mij betreft hadden de schrijvers zich nog meer beperkingen mogen opleggen. De lezer wordt nu met een waaier van geloofsaspecten geconfronteerd. In het eerste deel zijn mij opgevallen de vele aanhalingen uit het werk van K.H. Miskotte en de vele citaten van theologen uit de 20e eeuw. Ook Calvijn wordt regelmatig geciteerd, maar de mannen van de Nadere Reformatie zijn opvallend afwezig.

Het moge bekend zijn dat 'geloof' en 'bevinding' geen synoniemen zijn. Als omschrijving van 'bevinding' lezen we: 'de doorleving van het geloof in de drie-enige God dankzij het vernieuwende werk van de Heilige Geest'. In het tweede deel van het boek raakt men helaas steeds verder verwijderd van het wezen van de bevinding, als men de relatie tracht te leggen met het verbond, de eredienst, het pastoraat, de catechese, de sacramenten, enzovoort. Als het gaat over het verbond moeten en passant de leeruit-spraken van de Gereformeerde Gemeenten, opgesteld in 1931, het (weer) ontgelden. In het gedeelte over de Heilige Doop waar-schuwt men terecht voor onderschatting van dit sacrament, maar als reactie komen er nu uitspraken voor die rieken naar over-schatting.

Al met al heeft deze studie zeker veel theolo-gisch belangrijke zaken te bieden, maar is ze helaas wel erg breed.

ds. J. Schipper, Leerdam

Kom tot Zijn rust

"Kom tot Zijn rust", ds. H. Korving; uitg. Brevier, Kampen; 144 blz.; € 13,90

Op een cursusavond van de CGO stelde een cursist de vraag naar het Bijbelse antwoord op het houden van de sabbat op de zondag. Een gezin van de gemeente was kort geleden overgegaan naar een gemeente waar de Joodse feesten worden gevierd en de Oudtestamentische sabbat wordt gehouden. Een medecursist reageerde met de opmerking dat er geen Bijbels antwoord is. Het houden van de zondag zou niet meer zijn dan een christelijke traditie.

De schrijver van het boekje dat voor mij ligt, gaat ook op deze vraag in. Na enkele hoofdstukken over de sabbat als Gods instelling en de verankering van de sabbat in Gods heilige wet (het vierde gebod), komt de overgang van de sabbat naar de zondag aan de orde. Er is geen rechtstreeks gebod in het Nieuwe Testament waarin staat: vanaf heden zult ge niet langer de zevende dag eren, maar de eerste dag, als de dag van de opstanding. Zo vinden we het niet in de Schrift. Toch zijn er verschillende duidelijke aanwijzingen. In de eerste plaats hoe de Heere Jezus met de sabbat omging. In de tweede plaats weten we uit de Bijbel dat de jonge christelijke gemeente bijeen kwam op de eerste dag van de week. Christus heeft de wet niet afgeschaft (Matth. 5:17), maar heeft de wet vervuld. De tempeldienst is door de Heere Jezus tot vervulling gebracht. Dat geldt op dezelfde wijze ook voor de sabbat. De kern van de scheppingsorde blijft: gedenk de rustdag, heilig die.

Maar de Oudtestamentische vorm, die te maken heeft met het uitzien naar de Messias, is veranderd nu Christus gekomen is (blz. 70). Nu is de dag van de opstanding bij uitstek de dag die Israëls God geheiligd heeft. Voortaan is deze dag de rustdag voor alle christenen (Hand. 20:7): vanuit het volbrachte werk van de Rustaanbrenger, de eerste dag der week.

De dag heiligen, dat wil zeggen: afzonderen van ons dagelijks werk. Een andere inhoud geven, gericht op God en alles wat van Hem is. Naar dit gebod blijven de winkels dicht en de kantoren gesloten. Alleen dát werk is geoorloofd dat onmisbaar is voor mens en dier.

Samenvattend: ds. H. Korving, christelijk gereformeerd predikant op Urk, schreef een waardevol boek als handreiking voor deze actuele bezinning.

J.H. Mauritz, Kamerik

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Bedankt:

Voor Arnhem en Rotterdam-Zuidwijk, ds. P.G. Heijkamp te Emmeloord; voor Ridderkerk-Slikkerveer, ds. W. Harinck te Moerkapelle; voor Uddel, ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord; voor Carterton (Nieuw-Zeeland), ds. C. Sonneveld te Krabbendijke.

KERKDIENTEN IN 'DE LICHTBOEI' TE BREDA

Op zondag 6 augustus worden er i.v.m. een 'Koersvakantie' in Bavel, om 10.00 en 15.00 uur leesdiensten gehouden in de kerkzaal van het inloopcentrum 'De Lichtboei', Vriesdongen 1 in Breda.

BEVESTIGING/INTREDE KANDIDAAT J.B. HUISMAN

Met blijdschap delen wij u mee, dat op

woensdag 6 september kandidaat J.B. Huisman als herder en leraar aan onze gemeente verbonden zal worden. De bevestigingsdienst, die om 14.30 uur aanvangt, zal geleid worden door ds. P. Mulder. De intrededienst begint om 19.00 uur. Beide diensten worden gehouden in de Ned. Herv. Nieuwe Kerk, Horsterweg 40. Wij nodigen u hartelijk uit tot het bijwonen van deze diensten.

Met ingang van 15 augustus is het nieuwe adres van de fam. J.B. Huisman: Pallandtlaan 18, 3853 EP Ermelo. Tevens zeggen wij alle predikanten, kandidaten en studenten, die in onze gemeente zijn voorgegaan in de vacante periode, hartelijk dank voor hun bereidwilligheid.

Kerkenraad Gereformeerde Gemeente Ermelo

MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2017

* Pag. 170, gemeente DINTELOORD.

Scriba is nu: P.E. Goedegebure, Omloop 1, 4671 HW Dinteloord, tel. (0167) 523483, e-mail: gergemdinteloord@kliksafe.nl

* Pag. 202 resp. pag. 383, gemeente GOES resp. gemeente THOLEN.

De juiste gegevens van de redactie van 'Kerkelijk Nieuws' (kerkbodes classis Goes resp. classis Tholen) zijn: A.W. Koole, Westhof 12, 4413 GJ Krabbendijke, www.kerkelijknieuws.nl, e-mail: redactie@kerkelijknieuws.nl (kopij en redactioneel),

e-mail: advertenties@kerkelijknieuws.nl (advertenties en familieberichten).

* Pag. 271, gemeente MEEUWEN.

M.i.v. 1 augustus 2017 is koster:

W. Schop, Hoog Meeuwen 13a, 4268 GT Meeuwen, tel. (0416) 353872 / 06-20133458, e-mail: Carla.1964@live.nl

---

Berichten

CONTACTGROEPEN HELPENDE HANDEN

Helpende Handen organiseert de komende maanden verschillende contactgroepbijeenkomsten.

Zaterdag 2 september is er in Woerden een bijeenkomst voor jongeren met autisme.

Deze bijeenkomst, voor jongeren met een (boven)gemiddelde intelligentie, in de leeftijd van 16 - 25, gaat over Autisme en relatie; over verliefdheid en relaties.

Voor mantelzorgers van mensen met dementie wordt 14 september in Krabbendijke een bijeenkomst gehouden. Deze avond staat het onderwerp 'Dementie in de kerkelijke gemeente, wat betekent dat?' centraal.

Voor jongeren die het Praktijkonderwijs gevolgd hebben, is er op 16 september in Woerden voor het eerst een gespreksbijeenkomst over 'Jij en de Bijbel'.

Eveneens op zaterdag 16 september wordt in Woerden een ouderbijeenkomst gehou-

den van de contactgroep Autisme over 'Pubers met autisme'.

Mensen met niet-aangeboren hersenletsel en hun mantelzorgers komen 23 september in Gouda samen om na te denken over het onderwerp 'Verlies- en rouwverwerking'.

Voor mantelzorgers van mensen met Parkinson organiseert Helpende Handen 28 september een bijeenkomst, die gehouden wordt in Gouda en heeft als doel kennismaking en het peilen van behoeften.

Op 30 september is er een bijeenkomst in Woerden voor ouders van kinderen met een visuele beperking. Het thema van deze bijeenkomst is 'Aangepast kijken'.

Over het onderwerp 'Mijn kind heeft MCDD, wat kan ik doen?' worden drie avonden gehouden: 10 oktober in Gouda, 12 oktober in Apeldoorn en 26 oktober in 's-Gravenpolder. Voor meer informatie en aanmelden: www.

helpendehanden.nl/contactgroepbijeenkomst. U kunt ook mailen naar info@helpendehanden.nl of bellen naar 0348 48 99 70.

ZANGAVONDEN

Beekbergen

Zangavond, die georganiseerd wordt door de Commissie Vakantieweken voor mensen met een beperking, uitgaande van de Vrouwenbond Gereformeerde Gemeenten, op donderdag 3 augustus, aanvang 19.30 uur, in de Eben-Haëzerkerk van de Gereformeerde Gemeente te Beekbergen. Medewerking wordt verleend door het gastenkoor van de vakantieweken te Beekbergen en Putten. Ouderling Z. Klaasse zal een Bijbelvertelling verzorgen. Collecte t.b.v. de vakantieweek.

Elspeet

Psalmzangavond (met bovenstem) op donderdag 10 augustus, aanvang: 19.30 uur, in

de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Elspeet. M.m.v. gasten van de vakantieweken met een beperking te Nunspeet en Ede, en organist Wilbert Peters. Leiding en Bijbelvertelling: ds. G. van Manen. Collecte t.b.v. Commissie Vakantieweken.

Putten

Koor- en samenzangavond op woensdag 9 augustus, aanvang: 19.30 uur, in het kerkgebouw aan de Henslare 2 in Putten, m.m.v. samengesteld mannenkoor, enkele solisten, het gelegenheidskoor De Peppelhoeve, bestaande uit gasten van vakantie week gehandicapten Gereformeerde Gemeenten in Putten. Collecte t.b.v. Vrouwenbond Gereformeerde Gemeenten.

FIETSTOCHT OP GOEREE-OVERFLAKKEE

Fietstocht, te organiseren door de Oase te Ouddorp, op dinsdag 15 augustus op de kop van Goeree-Overflakkee. Start bij kwekerij Klepper, Oudelandseweg 27. Inschrijven tussen 18.30 en 19.00 uur. Deelnemerkosten € 2,50 p.p. of € 10,- per gezin. De opbrengst is t.b.v. de Oase.

KERKHISTORISCHE WANDELINGEN MIDDELBURG

Kerkhistorische wandelingen met herinneringen aan dominee Smytegelt op de volgende data: woensdag 9 en donderdag 31 augustus. Start voor het oude Stadhuis op de Markt om 15.00 uur. De wandeling met gids voert langs oude kerken en hun bewogen geschiedenis. De opbrengst (uw vrijwillige bijdrage) is bestemd voor de Stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht. Groepen op afspraak.

Aanmelding: P.C. Beeke, p.c.beeke@kliksafe.nl / 0118-633828.

PROMOTIE A.J. VAN DER WEKKEN

Ter verkrijging van de graad van doctor heeft A.J. van der Wekken op 12 juli zijn proefschrift verdedigd in het Academiegebouw van de Rijksuniversiteit Groningen.

Van der Wekken is als oncoloog verbonden aan het universitair ziekenhuis te Groningen. In de achterliggende jaren heeft hij onderzocht hoe een specifieke DNA-verandering bij longtumoren beter bestreden zou kunnen worden. Met name door te na te gaan hoe

resistentie van medicijnen tegengegaan kan worden.

Van harte feliciteren we Anthonie met zijn promotie. Zoals hij in zijn dankwoord schrijft, was het de Heere Die hem de bekwaamheid schonk en een zegen over het onderzoek wilde geven. In zijn 9^e stelling verwoordt hij het diepe besef dat wij de middelen moeten gebruiken maar dat ondertussen de Heere in alles regeert - 'Zowel bij het behandelen van longkanker als bij het doen van onderzoek geldt: Want gelijk de hemelen hoger zijn dan de aarde, alzo zijn Mijn wegen hoger dan uw wegen, en Mijn gedachten dan ulieder gedachten' (Jesaja 55:9). Het werk dat gedaan mag worden is een verantwoordelijk werk en betreft een complex onderzoeksveld. Gods zegen mocht in het toekomstige rijkelijk worden ervaren. De Heere zij hem, met zijn vrouw en kinderen, in alles nabij. Het oude adagium van de Rijksuniversiteit Groningen is Ps. 119 vers 105: Uw woord is een lamp voor mijn voet en een licht voor mijn pad. Het zij hun deel voor tijd en eeuwigheid, om Jezus' wil.

Kerkenraad Gereformeerde Gemeente Genemuiden

Kerkdiensten

ZONDAG 30 JULI 2017

Aagtekerke 8.45 en 11.00 ds. A.P. Baaijens en 14.30 uur leesdienst en 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.30 uur ds. P. Mulder; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 16.00 uur (H.D.) ds. A.J. de Waard; Barendrecht 19.00 uur kand. E.J. Boudewijn; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. W.J. Karels; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 19.00 uur ds. W. Silfhout; Bodegraven 10.00 uur ds. J. Driessen en 19.30 uur ds. B. Labee; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Capelle a/d IJssel-West 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Delft 18.00 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Deventer 18.30 uur ds. M. Joosse; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. J.W. Verweij; Dordrecht 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 15.30 uur ds. W.A. Zondag; Drachten 9.30 en 19.00 uur stud. M. Blok; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Enkhuzen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 10.00 en 15.00 uur kand. J. de Kok; Enter 9.30 en 18.30 uur ds. G.J. van Aalst; Ermelo 15.00 uur ds. A. Verschuure; Genemuiden 9.30 en

15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenhage 10.00 en 15.30 uur stud. H.E.P. Fortuyn; 's-Gravenpolder 14.00 uur ds. A.A. Brugge; Haamstede 10.00 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Hilversum 10.00 en 16.00 uur kand. J.B. Huisman; Hoedekenskerke 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Hoogeveen 9.30 en 19.00 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Hoogvliet 10.00 uur ds. W. Silfhout; Houten 10.00 en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 15.00 uur ds. G. van Manen; Kamperland 14.30 uur ds. G. Pater; Kapelle-Biezeling 10.00 en 17.00 uur ds. W. Visscher; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur kand. E.J. Boudewijn; Krabbedijke 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 10.00 uur ds. J.J. Tanis; Marknesse 15.30 uur ds. D. de Wit; Meeuwen 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. S. Maljaars; Melissant 10.00 en 18.00 uur ds. G. Beens; Middelburg-Centrum 14.00 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Zuid 9.30

en 16.00 uur ds. J. van Belzen; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Naaldwijk 9.30 uur ds. H. Paul en 19.00 uur ds. H. Brons; Nieuwdorp 14.00 uur ds. C.J. Meeuse; Nieuwerkerter Aa 16.30 uur ds. J. Driessen; Nieuwerkerk 15.00 uur ds. A. Schreuder; Nieuwe-Tonge 15.00 uur ds. G.J.N. Moens; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. G. Hoogerland; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Vermeij; Oostburg 10.00 uur ds. C. Harinck; Oosterend 10.00 en 16.00 uur ds. A.T. Huijser; Oostkapelle 9.30 en 16.00 uur kand. W. Mouw; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. B.J. van Boven; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Oudemirdum 9.00 en 11.00 en 14.30 en 18.30 uur ds. A. Schot; Oude-Tonge 18.00 uur ds. C. Harinck; Poortvliet 10.00 uur en 18.30 uur ds. P.D. den Haan en 14.30 uur ds. A.A. Brugge; Puttershoek 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 uur ds. J. Mijnders; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 18.30 uur kand. J. de Kok; Rilland-Bath 14.00 uur ds. W. Visscher en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Rotterdam-Centrum 16.00 uur ds. W. Silfhout; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen (zie 's-Gravenhage); Soest 9.30 en 16.00 uur ds. J.S. van der Net; Sprang-Capelle 15.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. M. Karens; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. K. Boeder; Tricht-Geldermalsen

10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. Gunst; Utrecht 10.00 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Waarde 18.30 uur kand. W. Mouw; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Wierden 14.00 uur ds. J. van Laar (locatie: Nieuwe Schoolweg te Hoge Hexel, Herv. Kerk) en 18.30 uur ds. K. Boeder (locatie: Dhaliastraat 4 te Wierden, Herv. Kapel); Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Wolphaartsdijk 9.30 en 14.00 uur ds. S.W. Janse en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zwijndrecht 19.00 uur ds. G. Clements; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit.

DINSDAG 1 AUGUSTUS 2017

Drachten 19.30 uur ds. A. Verschuure; Enter 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. C. van Krimpen; Rhenen 19.30 uur (voor de zending) ds. J. van Belzen; Terwolde-De Vecht 19.30 uur ds. E. Bakker; Uddel 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Westkapelle 19.30 uur ds. G. Beens.

WOENSDAG 2 AUGUSTUS 2017

Barneveld-Centrum 19.30 uur ds. J. van Belzen; Doetinchem 19.30 uur ds. G. van Manen; Ermelo 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Hoogeveen 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Nieuw-Beijerland 19.30 uur ds. J. Schipper; Oosterend 19.00 uur ds. A.T. Huijser; Opperdoes 19.30 uur ds. P. Mulder; Oudemirdum 19.30 uur ds. K. Boeder; Poederroijen 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Rilland-Bath 19.30 uur ds. A. Verschuure; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. S. Maljaars; Wierden 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg (locatie: Dahliastraat 4 te Wierden, Herv. Kapel); Zwolle 19.30 uur ds. W.J. Karels.

DONDERDAG 3 AUGUSTUS 2017

Marknesse 19.30 uur ds. D. de Wit; Ouddorp 19.30 uur ds. S.W. Janse; Scherpenisse 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Soest 19.30 uur ds. C.A. van Dieren.

VRIJDAG 4 AUGUSTUS 2017

Krabbendijke 14.15 uur (huw.bev.) ds. C. Sonneveld; Scherpenzeel 14.00 uur (huw.bev.) ds. A. Verschuure.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 30 JULI 2017

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 uur evang. S. de Visser en 16.00 uur stud. M. Blok; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 uur ds. J. van Rijswijk en 15.00 uur ds. E. Bakker.

ZONDAG 6 AUGUSTUS 2017

Aagtekerke 08.45 en 11.00 leesdienst en 14.30

uur ds. S. Maljaars en 19.00 leesdienst; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.30 uur ds. E. Bakker; Arnhem 18.30 uur ds. M. Joosse; Barendrecht 10.00 uur ds. J. Mijnders; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Berkenwoude 15.00 uur ds. W.A. Zondag; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Dinteloord 18.30 uur ds. A.J. Gunst; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. B. van der Heiden; Dordrecht 15.30 uur ds. P. Mulder; Drachten 9.30 en 19.00 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Elspeek 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Enkhuizen 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 10.00 uur ds. A. Verschuure en 15.00 uur kand. W. Mouw; Enter 9.30 en 18.30 uur ds. G.J. van Aalst; Ermelo 9.30 en 17.00 uur ds. J.W. Verweij; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenhage 16.30 uur ds. J. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; Haamstede 10.00 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Herkingen 14.30 uur ds. A.J. de Waard; Hilversum 10.00 en 16.00 uur kand. E.J. Boudewijn; Hoedekenskerke 10.00 uur ds. A.J. Gunst en 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Hoogeveen 9.30 en 15.30 uur ds. F. Mulder; Houten 10.00 en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kamperland 10.00 en 16.00 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur kand. J.B. Huisman; Kortgene 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leiderdorp 10.00 uur ds. H. Paul; Lelystad 9.30 en 15.00 uur ds. B. Labee; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Meeuwen 15.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. S. Maljaars; Melissant 14.30 uur ds. K. Boeder; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. M. Karens; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. J.S. van der Net; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Laar; Mijdrecht 10.00 en 19.00 uur kand. J. de Kok; Nieuwer ter Aa 19.00 uur kand. E.J. Boudewijn; Nieuwerkerk 9.30 en 15.30 uur ds. W. Harinck; Nieuwe-Tonge 18.00 uur ds. A.J. de Waard; Nijkerk 18.30 uur ds. W. Silfhout; Nisse 14.30 uur ds. S.W. Janse; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schot; Oostburg 10.00 en 15.00 uur stud. M. Blok; Oosterend 10.00 en 16.00 uur ds. A. Vermeij; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Oostkapelle 9.30 en 16.00 uur ds. W. Visscher; Oostvoorne 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Opheusden 10.00 en 15.30 uur ds. H.A. van Zetten; Ouddorp 9.30 uur ds. A.J. de Waard en 14.30 uur ds. A. Schreuder; Oudemirdum 9.00 en 11.00 uur en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens en 14.30 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Ridderkerk 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. J. Driessen en 15.30 uur kand. J.B. Huisman; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur kand. W. Mouw; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. J.J. Tanis en 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Rotterdam-Centrum 19.00

uur ds. G. Clements; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 uur ds. C. Harinck; Scherpenisse 14.30 uur ds. J. van Laar en 18.30 uur ds. C. Harinck; Scheveningen (zie 's-Gravenhage); ds. J. Driessen; Sint Annaland 14.30 uur ds. J. van Belzen en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 en 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Sprang-Capelle 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Terneuzen 18.00 uur stud. M. Blok; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. W. Silfhout; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Beens; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. J. Schipper; Utrecht 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Waarde 18.30 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Wageningen 18.30 uur ds. H.A. van Zetten; Westkapelle 9.30 en 14.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Wierden 14.00 (locatie: Nieuwe Schoolweg te Hoge Hexel, Herv. Kerk) en 18.30 uur (locatie: Dhaliastraat 4 te Wierden, Herv. Kapel) ds. A. Verschuure; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Wolphaartsdijk 14.30 uur ds. D. de Wit; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwolle 19.00 uur ds. A. Schot.

DINSDAG 8 AUGUSTUS 2017

Enter 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Melissant 19.30 uur ds. E. Bakker; Nijkerk 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Sint Annaland 19.30 uur ds. J. van Laar; Terwolde-De Vecht 19.30 uur ds. W.J. Karels.

WOENSDAG 9 AUGUSTUS 2017

Goudswaard 19.30 uur ds. P.D. den Haan; Herkingen 19.30 uur ds. S.W. Janse; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. J.J. Tanis; Kruijningen 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Meeuwen 19.30 uur ds. S. Maljaars; Nisse 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Oude-Tonge 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. J. van Belzen; Wierden 19.30 uur ds. G. Beens (locatie: Dhaliastraat 4 te Wierden, Herv. Kapel); Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. K. Boeder; Zwijndrecht 19.45 uur ds. M. Joosse.

DONDERDAG 10 AUGUSTUS 2017

Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. D. de Wit; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. P. Mulder; Middelburg-Zuid 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Naaldwijk 19.45 uur ds. J.W. Verweij; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. J. van Belzen; Ouddorp 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 6 AUGUSTUS 2017

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 uur ds. L. Blok.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

Boekhandel
De ZONNEBLOEM
Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

Op zoek naar woonruimte (evt. gestof-
feerd)? 1-, 2- en 3-kamerappartementen
te huur in Rotterdam-Alexanderpolder!
Huurtoeslag en tijdelijk huurcontract
mogelijk. Tel.: 06 17 34 70 00.

Vakantie Oostenrijk
Te huur: luxe chalet en appartementen,
2-9 pers., in omg. Saalbach-Hinterglemm
/Zell am See. Info: 0180-322181 / 06-
51166845. www.vakantieindebergen.nl

**PSALMZANGAVOND
MET PIETER HEYKOOP**
Hasselt – Grote Kerk
D.V. zaterdag 5 augustus
19.30 uur – Toegang vrij !

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horssen bv
Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com
Het juiste adres voor:
Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.

Fruitteeltbedrijf "Den Doornkamp"
Zoekt
Nog enkele medewerk(st)ers voor
de komende oogst (vanaf week 35)
van **APPELS** en **PEREN**
WIE ?
Bent u tussen 15 en 75 jaar oud?
U bent welkom voor part-en fulltime
oogstwerkzaamheden op ons bedrijf.
AOW-ers, Vut-ers, maar ook ZZP-ers
die tijdelijk wat minder werk hebben.
Jonge mensen (schoolverlaters)
zijn ook welkom. Een seizoen meebelev
in de fruitoogst is echt de moeite waard.
WAAROM ?
thuiszitten als u 8 weken in de natuur
werkzaam kunt zijn in een gezellige
groep?
In bezit van een auto is een pré,
hoewel carpooling ook mogelijk is.
WAARVOOR ?
De beloning is volgens CAO Open
Teelten seizoensarbeidsregeling!
REAGEREN ?
Voor meer info of uw reactie:
Steenweg Noord 27
4182 PA Neerijnen
Tel. 0345-568383 of 06-51891902
E-mail: baren60@planet.nl

Woudenberg/Scherpenzeel. Te huur op
mini-camping "Klein Oudenhorst":
12-persoons vakantiehuise,
sta-caravans en kampeerplaatsen.
Tel: 0343-481558 / 0640023232
www.kleinoudenhorst.nl

REFORMATORISCHE
THUISZORG

Reformatorische Thuiszorg:
Zorg vanuit het hart
Of het nu gaat om dag-, nacht-, of 24-uurs
zorg, gezinszorg of ouderenzorg., geïndi-
ceerde zorg of niet-geïndiceerde zorg.
Samen zoeken we naar zorg op maat!

collega-zzp'ers gezocht!

**HELPEPENDEN, VERZORGENDEN-IG,
VERPLEEGKUNDIGEN**

Aantal uren in overleg

Voor informatie of interesse kunt u bellen: 06-40998519.

BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM
Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20
www.boekhandelvanderboom.nl

Te huur: 2-3 pers. gastenverblijf,
Valkseweg 8 te Barneveld.
Tel. 0342-412663.

Vanwege opening nieuwe zendingspost in
Bolivia **tweedehands beamer en/of
microfoon gezocht.** Contact: 06-45302778

Vakantiewoning **Haus Irmgard**
Geschikt voor groepen tot 30 pers.
Duitsland, Hunsrück.
0049 (0)1733912483
www.hausirmgard.nl

Luxe fotokaarten
voor elke gelegenheid
Scherpe prijs voor uw eigen vereniging
en/of goede doel.
www.scheurfotokaarten.nl

**MOUNT CHEAM
CHRISTIAN SCHOOL**

**ARE YOU READY FOR NEW
CHALLENGES, EXCITING
EXPERIENCES, AND GOING
INTERNATIONAL?**

For the next few years, we expect to
have a number of vacancies, both in
elementary and secondary. Due to the
length of the immigration process,
we welcome applications. Meanwhile,
applicants can improve their language
skills. Teachers at MCCA are required
to be at Cambridge English, Proficiency
(CPE).

INTERESTED?
Contact Mr. J. Neels, principal: jneels@mccs.ca
or +1(604)794-3072.

APPLYING?
Send your resume and cover letter
with references to Mr. J. Neels and the
secretary of the school board, Mr. E. Van
Maren, ericv@vanmaren.com.

Mount Cheam Christian School, 48988
Yale Road, Chilliwack, BC V4Z 0B2,
Canada - www.mccs.ca

Koeling in uw Kerk(gebouw)

Voor elk probleem? Bel AKTIE
Tel: 010-4517471
CO2 metingen
Advies en installatieburo
Voor een vrijblijvende offerte
aktie@kliksafe.nl

Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl

begrafenisverzorging Den Hollander

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

🏠 Mozartlaan 13
3131ES Vlaardingen
☎ 010 - 460 05 09
✉ info@tdenh.nl
🌐 www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

Praktijk den Uijl

biedt hulp vanuit een Bijbelse visie aan kinderen, jongeren en volwassenen bij o.a.:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Veelal worden de gesprekken (gedeeltelijk) vergoed vanuit de aanvullende verzekering. Informeer hiervoor bij uw zorgverzekeraar.

 Praktijk den Uijl

psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel
010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke
www.praktijkdenuijl.nl

SPECIALE SELECTIE KOSTUUMS
HALVE PRIJS
KLEIN KLEDING - Sliedrecht

In de knop gebroken

Reformatische vereniging voor ouders bij wie tijdens de zwangerschap of kort na de geboorte kind(eren) zijn overleden
www.indeknopgebroken.nl tel. 06 - 49 499 499

Gevraagd: enkele **appelplukkers m/v** voor onze boomgaard in Waardenburg. Maand D.V. september. Inl. en reacties aan: jcbloem@kliksafe.nl of 06 23 31 80 31 / 0418-652284.

Boekenmarkten Elspeet

D.V. 29 juli, 5 en 12 augustus

Aan de Schapendrift vindt u weer zo'n 30 kramen met theologische, jeugd- en kinderboeken. Info: 0184 - 684808
www.vanderwalboeken.nl

 De Verrassing
Bungalowpark
Al 60 jaar verrassend op Texel!
www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER
Veenendaal Rhenen

 Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding bij het verzorgen van alleen begrafenissen
P.H. van der Leer
T 0318 - 526641 E info@phvanderleer.nl
M 06 - 46376232 W www.phvanderleer.nl

 ES Vakanties
Vakanties in eigen sfeer
Nu LAST-MINUTES **OOSTENRIJK**, vanaf €495,- huurt u een **stacaravan op gezinscamping**. Recreatieteam, kerkdiensten, zon, water en bergen. Info: 055-3030083
www.es-vakanties.nl

Voor een zorgzame begeleiding
 KOSTER
Begravenisonderneming
Barneveld, Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555
Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel
Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

KLEIN KLEDING
SLIEDRECHT - ZIERIKZEE
SALE
Dames-, Heren en Kinderkleding
TOT 50% KORTING
Shop ook online
www.KleinKleding.nl

 HUIB RUIJGROK
ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN
Juridisch advies en administratieve en praktische hulp bij:
• nalatenschappen
• testamenten
• erfbelasting
• bewind en executele
Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden
T 0344 745 104 M 06 19452290
info@huibruijgrok.nl www.huibruijgrok.nl

 Janssen
begravenisverzorging
Waardig afscheid nemen.
Dienstverlening in heel Zeeland sinds 1959.
☎ 0113 - 330 936
(Dag en nacht bereikbaar)
begravenisverzorging-janssen.nl
Waardig. Persoonlijk. Vertrouwd.

PIETER HEYKOOP
ORGELIMPR. + SAMENZANG
Elburg - Grote Kerk
D.V. woensdag 9 aug - 20.00 uur

 Psychologenpraktijk Brouwer
• Onderzoek
• Advies
• Begeleiding
• Behandeling
Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen
Bij o.a.: ADHD • angst • burn-out • depressie • faalangst • fobie • gedragsproblemen • identiteitsproblemen • lichamelijke spanningsklachten • negatief zelfbeeld • onzekerheid • opvoedingsproblemen • paniek • piekeren • PDD-NOS • relatieproblemen • slaapproblemen • somberheid • spanning • stress • syndroom van Asperger.
Voor verdere informatie en aanmelding:
T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl
Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

Begrafenisonderneming STAM

Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

TE HUUR IN OMMEREN (Betuwe):

deel van boerderijwoning, max. 6 pers.
Vrij vanaf 1-9-2017. Tel. 06-21 611 610

G.J. van der Vliet begrafenisverzorging

- Begrafenissen in het hele land
- Geen crematies
- Persoonlijke begeleiding met zorg, respect en stijl
- Kijk voor meer informatie op www.gjvandervliet.nl

Boekweitweg 22, 8075 CP, Elspeet
06 12934519 - 0577 492830

Hollands grootste in
klassieke stijlmeubelen!

BÉVÉ MEUBEL

Antwerpseweg 9, Gouda
www.beve-meubel.nl

GOUDA Niet-ritmische PSALMZANGAVOND

Ger. Gem. Gouda
Nieuwe Gouwe O.Z. 2b

D.V. 19 augustus 2017

Aanvang 19.30 uur
Organist: Peter Wildeman
Inleidingen: J. Mastenbroek
Bovenstemgroepen
Waddinxveen &
Wouterswoude

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatorisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

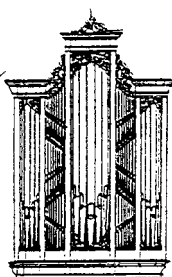

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

Orgelmakerij Boogaard

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSSEN
Telefoon 0548-521637

www.orgelmakerijboogaard.nl

Nieuwbouw | Restauratie- Stem- en onderhoudswerk

Begrafenisonderneming de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begrafenissen

Dag en nacht
persoonlijk
bereikbaar.

H. de Jongh
D.D.E. Melieste
M.K. Ligthart
A.J. van Lieburg

Hardinxveld-Giessendam
0184 - 61 11 54

Wardenburg
0418 - 65 20 39
Werkendam
0183 - 70 10 17

Dordrecht e.o.
078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland
0184 - 68 38 38

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

E. Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begrafenisondernemingtreur.nl
info@begrafenisondernemingtreur.nl

Begrafenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begrafenissen

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

Stolk
orgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbedijkje
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

Colofon

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteurs: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J.J. Verhage

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E gjvanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Meditaties

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 06-57773987
E jvthul@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten

J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk
T 0180-420865, F 0180-423583
E jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aangele-
verd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,30 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
T 1 905 651 2320
E amberman47@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berich-
ten en advertenties zonder overleg aan te
passen, in te korten of zonder opgave van
reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aans-
praakelijkheid betreffende de inhoud van
de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

Ds. Labee over:

Een heilige, algemene Christelijke Kerk?

Klopt het eerste stukje van het negende geloofsartikel eigenlijk wel? Ik geloof een heilige, algemene Christelijke Kerk? Er zijn zoveel 'kerkjes' en er is zoveel verdeeldheid...

Kerk of kerk

Het is wel begrijpelijk dat de (jonge) vraagsteller hierover tobt. Er is zoveel aan de hand in kerkelijk Nederland en daarbuiten... Dat we toch niet zouden 'wennen' aan het gescheiden optrekken van dat wat bijéén hoort. De Heere Jezus heeft Zelf immers gesproken: 'Opdat zij allen één zijn, gelijkewijs Gij, Vader, in Mij, en Ik in U, dat ook zij in Ons één zijn, opdat de wereld gelove dat Gij Mij gezonden hebt'. De kanttekening (53) legt uit dat de Borg bidt of alle ware gelovigen met de Vader en de Zoon verenigd mogen zijn en 'ook daarenboven met ware liefde onder elkander verenigd mogen zijn'. Zou dit gebed van de Koning van de Kerk ons niet na aan het hart moeten liggen? Maar de vraagsteller ziet één ding over het hoofd. In de Apostolische geloofsbelijdenis gaat het niet over de kerk (met een kleine letter) maar over de Kerk (met een hoofdletter). Boven een kerk of kerkgenootschap moeten we helaas nogal eens schrijven 'door twist ontstaan'. Diverse zogenaamde 'leergeschillen' blijken dan uiteindelijk niet meer dan 'eergeschillen' te zijn. Als mensen erg 'kerkistisch' zijn, hebben ze nog nooit geloofsartikel 9 begrepen. Dwars door alles heen bouwt de Heere Zijn Kerk. Tegelijk, als de Heere geboren deed worden

of bracht bij een kerkverband - waarin Hij wil wonen en werken - past hartelijke liefde en verbondenheid, al zal het er nooit volmaakt zijn.

Het is inmiddels wel duidelijk dat onze geloofsbelijdenis spreekt over de ware Kerk des Heeren. De Heidelberger stelt daarom in Zondag 21, vraag 54, de vraag: 'Wat gelooft gij van de heilige algemene Christelijke Kerk?' Gelukkig staat er niet: 'Wat zie je, hoor je, weet je of denk je van de kerk?' Nee, het ware geloof van Zondag 7 richt zich op de Kerk. Dan hoor ik een waar kind des Heeren spreken: 'Dat de Zone Gods uit het ganse menselijke geslacht Zich een gemeente, tot het eeuwige leven uitverkoren, door Zijn Geest en Woord, in enigheid des waren geloofs, van de beginne der wereld tot aan het einde vergadert, beschermt en onderhoudt; en dat ik daarvan een levend lidmaat ben en eeuwig zal blijven'. Daarmee staat het er (ook in onze eeuw!) ineens zo anders voor! De Koning van de Kerk, de Zoon van God, vergadert, beschermt en onderhoudt de Kerk. Niet alleen vroeger, nee tot aan het einde van de wereld gaat dat heerlijke genadewerk voort. En het is geen twijfelachtige zaak want die samengebrachte gemeente is tot het eeuwige leven uitverkoren. Wat een wonder: Jezus Christus is nog altijd bezig met Zijn kerkvergaderend werk. Hij gaat allen die van eeuwigheid verkoren en Hem van de Vader gegeven zijn, bijéénbrengen. En, al is het weleens pijnlijk (en tot schuld!) dat er op aarde zo weinig van zichtbaar is, de toegebrachte schapen door deze goede Herder vormen de Kerk.

Levend of dood

Eigenlijk blijft er nog één vraag over: mogen wij 'amen' zeggen op dat veelzeggende slot van vraag 54 van Zondag 21? 'En dat ik daarvan een levend lidmaat ben en eeuwig zal blijven'. Bent u/ ben jij als een verloren schaap toegebracht? Misschien slechts 'n lammetje in eigen oog, 'n kreupel schaap, 'n blind schaap, 'n afkerig schaap, 'n zwart schaap... Maar behorend bij deze kudde? Want deze kudde wordt straks zalig! Zij zijn allen van dood, levend gemaakt en daarmee een levend lidmaat. De Koning van de Kerk heeft het gesproken (in Johannes 10 vers 28): 'En Ik geef hun het eeuwige leven; en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid, en niemand zal dezelve uit Mijn hand rukken.'

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.